

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
UNIVERSITY OF NOVI SAD

ВРХУНСКИ РЕЗУЛТАТИ 2021.

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ

Објављен рад: Volarov M., Saulnier, K.G., Allan, N., Shapiro, M., & Mihić, Lj. (2021). Are we still uncertain about the latent structure of intolerance of uncertainty: Results from factor mixture modeling in a Serbian sample. *Journal of Affective Disorders*, 294, 505-512

Journal of Affective Disorders

Редовни професор, Љиљана Михић

Нетолеранција неизвесности (НИ) се у савременим теоријама психопатологије третира као трансдијагностички фактор вулнерабилности за различите емоционалне поремећаје. Према новијим дефиницијама представља смањени праг за детекцију неизвесности и смањену толеранцију да се поднесу реакције изазване недостатком кључних информације у одређеној ситуацији. Постоје индивидуалне варијације у НИ које не морају да воде особу у развој неког поремећаја. Отворено истраживачко питање,битно за праксу, је када НИ постаје проблематична утичући на то да особа развије симптоме различитих поремећаја. Досадашња истраживања сугеришу димензионалну природу НИ тј. подржавају идеју да се људи разликују само по интензитету а не и квалитету ове карактеристике. Циљ истраживање је био даље истраживање природе НИ конструкта користећи савремени статистички поступак који омогућује тестирање хипотезе да неки конструкт истовремено може да има категоријално-димензионалну дистрибуцију.

Истраживање је спроведено на великом узорку студената Универзитета у Новом Саду ($N = 1440$, $AC_{\text{године}} = 19.71$, $CD = 1.14$) коришћењем поступка познатог као моделовање мешовитих дистрибуција. Студенти су попунили сет упитника за мерење НИ, симптома емоционалних поремећаја, депресогених интерпретативних пристрасности и тенденција да се доживи позитиван и негативан афекат.

Према укупном скору на скали НИ, испитаници су се поделили у 4 латентне класе: Ниску, Умерено-Ниску, Умерено-Високу и Високу. Унутар сваке класе, установљено је да постоје два фактора НИ: Проспективна и Инхибиторна. Међусобне релације фактора су биле исте између различитих класа. Ниска и Висока класа су се значајно разликовале по нивоу симптома, нивоу

позитивног и негативног афекта, као и тенденцији ка негативним интерпретацијама двосмислених ситуација. Две Умерене класе су испољиле више симптоме депресије, анксиозности и стреса у односу на Ниску класу, али мање у односу на Високу.

Иако је у истраживању коришћен поступак који омогућује детекцију мешовите природе дистрибуција, наши налази ипак потврђују да се конструкт НН димензионално распоређује унутар свих идентификованих класа, при чему се јасно раздвајају два фактора унутар сваке класе: жеља за редукцијом неизвесности и паралишући ефекти неизвесности. Особе унутар Ниске класе представљају индивидуе које имају низак ниво ризика за развој емоционалних поремећаја, док су оне у Високој класи вулнерабилне индивидуе. Будућа истраживања која користе српску верзију скале НН могу да користе гранични скор > 26 за детекцију вулнерабилних особа. Могуће је да су особе унутар умерених класа ухваћени у моменту транзиције из Ниске у Високу класу.